Geïntegreerd Duurzaam Kustbeheer

M.B.J. Demmers

Juni 2007

Toerisme als economische factor

- Toerisme is wereldwijd economische stijger.

Invloed van de overheid,

hoe kan het beter?

- Overheid heeft nog geen consistent en eenduidig beleid.

Wat is duurzame ontwikkeling?

Duurzame ontwikkeling is een vorm van ontwikkeling waarbij aan de behoeften van de nu levende generatie tegemoet wordt gekomen, zonder dat daarvoor de mogelijkheden van toekomstige generaties in gevaar wordt gebracht.

Wat betekent dit?

- Geen bodem, water en luchtverontreiniging
- Geen verstoring leefmilieu, natuur en landschap.
- Sociale structuren in balans
- Stimuleren ontwikkelingsmogelijkheden voor gehele bevolking.
- Behouden en verbeteren kustveiligheid.

Toerisme als fenomeen is ingewikkeld.

- Toerisme speelt zich af op verschillende niveaus en meerdere kanalen en met meerdere spelers.

Betekenis voor het strandbeheer

- Bereikbaarheid
- Waterkwaliteit
- Strandhygiëne
- Volume en kwaliteit zand
- Dienstverlening
- Beschikbare ruimte
- Conflicten in vrije tijdsbeleving
- Gedragsverandering
- Duidelijk overheidsbeleid (waarom, hoe en wat)
- Cultureel en ecologisch erfgoed

Het beoogde resultaat.

- Verbetering economisch resultaat
- Minder belasting bewoners
- Toename ‘feel good’ factor
- Omgevingsbewustzijn.

Nut en noodzaak

1. Transport en piekbelasting
2. Natuurlijk milieu is productiefactor

Wat is geïntegreerd duurzaam kustbeheer?

- Geïntegreerd duurzaam kustbeheer (ICZM) is een beheersproces voor kustzones.(Rio conferentie 1992 agenda 21)

"Global acceptance of the new paradigm of sustainability and an integrated program that is simulteneously systemic and unified".

De complexiteit maakt een beheersproces nodig waar met alle invalshoeken rekening wordt gehouden. Samenhang, integriteit en vergaande acceptatie zijn kernbegrippen.

Hoe organiseren we duurzaam kustbeheer van een toeristische bestemming.

- Startpunt voor nieuwe en verbeterde toeristische producten is de analyse huidige situatie.
- Inventarisatie stand van duurzaamheid en beleving van de meervoudige dimensies met betrekking van de kwaliteit door alle belanghebbenden.
- Hierbij zijn vernieuwing en authenticiteit sleutelbegrippen.

Benaderingsprincipes

- De sociaal culturele, economische gevolgen dienen gemonitord, herkend, geëvalueerd en gemanaged te worden
- Een flexibele benadering wordt door de EU voorgestaan o.a. op geomorfologisch, economisch en ecologisch gebied in de kustzones

Kusttoerisme,
enkele bestaande kenmerken

- Volumegroei toeristen zonder rekening te houden met opnamecapaciteit van het gebied, zowel in toeristische als natuurwaarden.
- Er wordt voorrang gegeven aan korte termijn voordelen en inkomsten en de lange termijn effecten op milieu en lokale gemeenschap worden genegeerd.

Meer specifiek;

- Ontwikkelingspatronen van toerisme geven een gestandaardiseerd en homogeen patroon te zien
- Sterke druk op het milieu, lokale gemeenschap, landschap, cultureel erfgoed vanwege volumegroei
- Meeste massatoerisme ontwikkelingen vinden plaats in kustzones

Uitgangspunten voor een duurzame kustplaats.

1. Definieer de geografische grenzen
2. Definieer de bestuurs-/organisatie grenzen

Pas de conceptuele benadering van de WTO toe :

“a local tourism destination is a physical space in wich a visitor spends at least one overnight. It includes tourism products such as support services and attractions and tourism resources within one day’s travel time.”

Samenhang in organisatie

- Samenhang en afstemming in onderling verbonden beleidsvelden en doelen

1. Economische
2. Ecologische
3. Sociaal culturele
4. Ruimtelijke

Extra uitdaging: Politieke duurzaamheid

Breed, gedragen en gedeelde acceptatie.

Belangrijke elementen in het organisatiemodel

1. Kwaliteit van beleid, planning, beheer zijn belangrijke antwoorden op de problemen
2. Begrenzingen aan groei zijn vastgelegd, toerisme moet binnen deze grenzen blijven.
3. Belanghebbenden moeten zich een lange termijn denken eigen maken in plaats korte termijn benadering
4. Meerdere doelen op verschillende niveau’s nastreven.

5. Om betere participatie te bereiken, respect voor de zorgen van de belanghebbenden kweken met bewustmaking dat gelijkwaardigheid en balans voorwaarden zijn.
6. Bevorder begrip van markt-economie, cultuur, ondernemerswaarden, kerndoelen van publieke dienstverlening en vrijwilligersorganisaties, normen, waarden van gemeenschappen om wens denken om te zetten in gepaste maatregelen.

De samenwerking

- Basis: Publieke en private sector

Publiek:

1. Aanname dat risico's en opbrengsten gedeeld worden
2. Toegang tot nieuwe financieringsbronnen voor publieke sector
3. Versnelde ontwikkeling van infrastructule waarden
4. Kansen benutten die risico's delen
5. Onderhouden en verbeteren van dienstverlening
6. Toegang tot vaardigheden in planning en management
7. Herwaardering van ongebruikte mogelijkheden

Privaat

1. Toegang tot nieuwe markten door samenwerking
2. Vaardigheden en beeldvorming verbeteren
3. Omzetverhoging door nieuwe producten en diensten
4. Partnerschap verbeterd kredietwaardigheid
5. Evenredige verdeling van opbrengsten en risico’s.

De veranderende eisen van de consument en de gevolgen

1. De toerist is meer ervaren
2. Meer “groen”gericht
3. Meer flexibel
4. Meer onafhankelijk
5. Meer kwaliteitsbewust

1. Meer belevingsgerichte activiteiten
2. Behouden authenticiteit van gemeenten en omgeving
3. Diverse en elkaar versterkende groepen van attracties bieden
4. Het nastreven van attractiegroep aanpak
5. Gebaseerd op vernieuwing

Concurrentiekracht

- De basiselementen voor een kustplaats:

1. Duurzaam gebruik van “attracties” en producten.
2. Kwaliteit van bedrijven en dienstverlening
3. Het faciliteren van kernattracties door publieke dienstverlening (overheid/semi-overheid)

De stappen naar een operationeel en coördinerend systeem.

1. Onderzoek naar kernwaarden van de aantrekkingskracht en producten
2. Ontwikkelen en implementeren van een geïntegreerd kwaliteitssysteem
3. Bestuurlijke organisatieontwikkeling in relatie tot privaat publieke samenwerking

Bronnen en producten onderzoek

1. Inventarisatie van bestaande en potentiële bezoekersaantrekkelijkheid
2. Identificering van gebreken, nieuwe producten, zakelijke kansen
3. Ontwerp van implementatieplan
   a) Vertaling naar verbindende elementen in een “groep” aanvullend, duurzaam, divers, belevingsgericht.
   b) Als basis dienend voor een geherpositioneerd toeristisch pakket.

“Ontwikkelingsstrategie toeristische aantrekkingskracht”

- Operationele elementen:

1. Primaire basiselementen in het ontwikkelings- en kwalificatie traject
2. Secundaire elementen inzake verbetering en diversificatie van de toeristische dienstverlening
3. Continue verbetering van de aanvullende dienstverlening
4. Kwaliteitsverbetering van de (semi-)publieke lichamen en het ondernemerschap in voorwaardenscheppende zin
5. Verdere professionalisering

Praktisch programma

1. Beoordeling ontwikkeling kernaantrekkelijkheid kustplaats.
2. Diversiteit nastreven,versterking secundaire attracties
3. Continue verbetering aanvullende diensverlening
4. Verbreden van de publieke en private omgeving
5. Stimuleer professionaliteit van kustplaatsmanagement.

Geïntegreerde kwaliteitsbeoordeling.

- Kwaliteitsbeoordeling van bestemmingen veronderstelt en impliceert een geïntegreerde visie en een combinatie van perspectieven gezien vanuit alle geïnteresseerde partijen betrokken bij de toeristische beleving.